

Tema 1 .

Diversitat lingüística

Coexistència de dues llengües diferents. Hi ha al voltant de 6.000 llengües parlades al món. Hi ha dificultats per establir-ne l'inventari .

- Delimitació dels conceptes de llengua i dialecte
- La influència distorsionadora de les fronteres polítiques
- Existència de noms diferents per a la mateixa o a l'inrevés.
- Moltes llengües en procés d'extinció.

Durant el S XXI si es manté la tendència, desapareixeran 90% del patrimoni lingüístic de la humanitat. No hi ha més de 600 llengües que superin els 100.000 habitants i 250 en tenen més d'un milió.

Famílies lingüístiques

La classificació de les llengües es fa atenent un criteri genètic. Tenint en compte el parentiu històric existent entre elles.

A partir de la comparació de les llengües actuals i de l'estudi de documents més antics en l'evolució de les llengües s'arriben a establir les famílies lingüístiques.

Català,: llengua del subgrup romànic dins de la família indoeuropea, derivant d'una protollengua comuna (Estat primitiu d'una llengua parlada en una àrea en una època determinades que ha donat lloc a diverses llengües o varietats dialectals.) que és el llatí.

Llengües a l'estat espanyol

Espanya és plurilingüe 7 llengües.

Castellà, Català, Gallec, Basc, Lleonès(procés de descomposició a excepció de 2 territoris (Asturià i Mirandès) Aragonès. Aranès(Vall d'Aran, Occità) .

Diversitat lingüística a Catalunya.

Coincideixen llengües pròpies : originades històricament en el territori i compartides per una comunitat de parlants que tenien com a signe d'identitat.

Català: Llengua pròpia de Catalunya, País Valencià, Illes Balears, Catalunya Nord, Andorra, la franja d'Aragó, la regió del Carxe (Múrcia) l'Alguer territoris designats amb el nom de Països Catalans.

L'Aranès Llengua pròpia de la Vall d'Aran. 4000 parlants

Llengua de signes catalana: pròpia de la comunitat sorda de Catalunya. 32.000 parlants.

Llengües instal·lades

El Castellà 2a llengua amb més pes

L'Anglès tercera llengua amb més pes dins de la societat catalana.

Altres llengües

La nova immigració ha aportat a Catalunya més de tres-centes llengües (tamazight, l'àrab...)

el caló, el gallec...

Fenòmens de contacte entre llengües

La sociolingüística és la disciplina que estudia la llengua amb relació al seu ús en la societat. S'ocupa de la variació de la llengua en funció de l'ús que en fan els parlants i, de l'ús de llengües diferents en una mateixa societat

Conflicte lingüístic

És una situació de pugna entre dues llengües per ocupar àmbits d'ús en la societat.

Tres classes de bilingüisme:

Individual: Es produeix quan un individu té la capacitat de dominar dues [llengües](#).

Territorial: Es produeix quan es divideix un territori en dues parts i a cada una s'utilitza una llengua diferent. Un exemple seria Bèlgica on es parla francès i flamenc o Canadà, que es parla anglès i francès.

Social :Quan en un determinat grup social de qualsevol mena es fan servir dues llengües, sigui per a finalitats diferents o per a la mateixa, a causa de qualsevol factor (imposició política, immigració, necessitats de comunicació...).

Diglossia.

Situació que es dona quan, hi ha dues [llengües](#) relacionades de forma propera, una llengua A, que s'utilitza per a usos formals, i una B, que s'utilitza per a usos informals.

Des del punt de vista de la llengua pròpia:

Minorització: la situació en què la llengua pròpia d'una comunitat pateix un procés de reducció dels seus usos, a causa de la presència d'una altra llengua (d'una altra comunitat) que compta amb el suport del poder (polític, econòmic, etc.) i que es converteix, per això, en llengua dominant.

Llengua **Minoritzada:** discriminada al seu propi territori per la pressió de la llengua dominant.

Llengua Minoritària:

Llengua amb un nombre relativament reduït de parlants, no pateix però la pressió de cap altra llengua al seu territori.

Quan la llengua d'una comunitat és reemplaçada progressivament per una altra, hi ha un procés de **substitució lingüística**. Les raons d'aquest procés sempre són extralingüístiques, és a dir, no tenen res a veure amb les característiques de les llengües implicades, sinó que es relacionen amb condicionaments externs de tipus polític, militar, econòmic, etc. No es tracta d'una situació estable, sinó d'un conflicte transitori que passa per una sèrie d'etapes més o menys regulars i que desemboca en la substitució o en la normalització; aquest caràcter inestable i transitori fa que el procés sigui anomenat també **conflicte lingüístic**.

Un dels desenllaços possibles del procés de substitució lingüística és la **normalització**, que és un procés relativament lent (la rapidesa depèn del nivell de substitució a què s'havia arribat, dels recursos que s'hi destinen, de l'estratègia que se segueix, etc.), gràcies al qual la llengua minoritzada recupera la plenitud d'usos i funcions, és a dir, va reemplaçant la llengua dominant en els àmbits que aquesta havia ocupat.

La **normalització lingüística** consisteix a fer normal l'ús d'una llengua en el territori que li és propi. Per a aconseguir-ho, s'ha de passar per un procés d'estandardització o normativització, perquè tota llengua necessita d'un estàndard, és a dir, d'una varietat neutra, supradialectal i amb un grau de formalitat mitjà-alt.

Així, doncs, el concepte de **normativització** fa referència al procés d'establiment de normes lingüístiques que té per objecte fer d'una llengua un instrument adequat per a la comunicació. Perquè una llengua estigui normativitzada ha de comptar amb una ortografia, una gramàtica normativa i un diccionari normatiu, o diccionari de la llengua..

